

BREDASCHIE

Staat-, Letterkundig

NIEUWS-

DONDERDAG

COURANT.

BLAD.

19 OCTOBER.

FRANKRIJK.

PARIS, den 16den October.

De *Moniteur* behelst den vergelijkenden staat van de opbrengst der indirecte belastingen gedurende de eerste negen maanden van 1841, 1842 en 1843. De vermeerdering op dezen tak der openbare inkomsten is dit jaar in vergelijking met het vorige 10,280,000 fr., en in vergelijking van 1841, 35,652,000 fr.

— Bij het ministerie van finantiën is een crediet van 1,124,000 fr. geopend, tot het aanhouden van zes stoombooten van 220 paardenkracht, bestemd voor de regstreeksche dienst tusschen Marseille en Alexandrië.

— Z. K. H. de hertog van Aumale is gisteren naar Italië vertrokken. De Prins begooft zich rechtstreeks naar Turin, en van daar naar Genua, Livorno, Florence, Civita-Vecchia, Rome en Napels. Vervolgens zal zich de Prins over Malta naar Afrika begeven, om het bevel over de provincie Constantine op zich te nemen.

— De Prins en Prinses van Joinville zullen met het aanstaande voorjaar eene reis naar Italië ondernemen.

— Dezer dagen heeft men verbreid, dat te Rome een aanslag op het leven van Z. H. den Paus heeft plaats gehad. Men vermeent thans die aanstaande vader, dat den in die stad gevestigde geneesheer, wiens naam echter niet wordt opgegeven, tot waarmaken toe getracht heeft, bij den Paus te worden toegelaten, doch daarin niet heeft kunnen slagen; de hooftde zijne gedragingen waartoe men inboezemden. Ten laatste heeft men hem gearresteerd, en in een gevangenissen onder zijne klederen verborgen gevonden. Het schijnt echter, dat die persoon voor krankzinnig moet worden gehouden.

— Sedert zes weken was men in het noorden van het geene, en voorviel op Oran en tusschen de hooftde *Fernand* en den kommandant der engelsche vloet de *Talbot*, en van den anderen kant tusschen de op het eiland door den kapitein *Dupetit Thouars* gevestigde fransche autoriteiten. Thans heeft men eenige nadere berichten ontvangen door den schepskapitein *Lavand*, die aan boord van het schip *Allier* te Brest is binnengekomen. De berichten van dezen kapitein bevestigen het reeds bekende protest van de koningin *Romane* tegen het protectoraat van Frankrijk, en had zij voorts het beschermend gouvernement ontgeworpen, daartoe aangezet door de engelsche missionarissen, die veel invloed op de koningin uitoefenden. Onder tusschen was het aan gezegden kapitein *Lavand* gelukt, de zaken weder in hare vorige toestand te herstellen, althans tot de kwestie over den staat van bezit door de hoven van Londen en Parijs zou beslist zijn. De kapitein *Lavand* was daarop naar Frankrijk vertrokken, om verslag van het gebeurde te doen, doch was bevreesd, dat in zijne afwezigheid de zaken weder eenen anderen keer konden gekomen hebben.

— Volgens een bijzonder bericht zou er te Napels een komplot tegen de koninklijke familie ontdekt zijn. Zulks had aanleiding tot onderscheidene binnengewone maatregelen gegeven; onder anderen waren de Zwitsersche regimenten in Napels in dienste versterkt, ged worden, en hadden de chefs der korpsen geveinsde instructies gekregen.

— Een telegraphisch bericht uit Bayonne van den 15den October houdt het volgende:

— Den 10den is te Madrid het feest van de geboorte der koningin gevierd. Er heeft een prachtige handruising plaats gehad.

— H. M. heeft den eersten steen gelegd aan het paleis der costes en de troepen van het garnizoen in eigenschent genomen. Zij is overal met geestdrift ontvangen. De stad is geillumineerd geworden.

— Uit Barcelona heeft men de niet onbelangrijke tijding bekomen, dat er wederom in den buid der opstandelingen is ontstaan. De republikeinsche partij is oneens geraakt met de voorstanders der centrale junta en heeft eene afzonderlijke president en secretaris benoemd. De president, een overduyen republikein, is *Oruella* ge-

heten, de secretaris *B. Zinkels*. Intusschen hadden zijde en zijden zich verstaan om gemeenschappelijk den tegenstand tegen den hertog generaal *Sanz* voort te zetten.

— *Prin* hertog *Giron* steeds ingesloten, doch kan zich van de stad niet meester maken.

— Volgens bericht van de grenzen van de opstandelingsprovincie, Saragossa, niet meer wettig, hoe zich te redder onderhandelingen met het bestuur te Madrid over de overgave der stad hebben geopend.

— Ter beurze van heden (19 October) 5 pCt. 1841/15; 3 pCt. 81,75; Nap. r. 108,25; Spanje 29 drie achtste; Rome 106 1/2.

ENGELAND.

LONDEN, den 15den October.

— De grootvorst *Michael* van Rusland heeft zich Woensdag avond naar Schotland op reis begeven. Z. K. H. zal eerst Glasgow, daarna den hertog van *Montrose*, op diens kasteel in Stirlingshire, vervolgens Edinburg, Newcastle, Leeds, en Hull bezoeken. Ook wil men, dat hij een bezoek bij sir *R. Peel*, op diens landgoed *Drayton Manor*, zal afleggen, en den 28sten in deze hoofdstad wederkeeren.

— De strijd der partijen, om of den heer *Baring* of den heer *Pattinson* tot vertegenwoordiger der City van Londen benoemd te zien, daart met levendigheid voort. Aan openbare oproepingen van en toespraken aan de kiezers, om de zeggenschap hunner candidaten te bevorderen, ontbreekt het wederzijds niet.

— Het aantal der personen, welke sedert 25 Maart tot 12 dezer, te Londen in gevangenschap waren, bedraagt ruim anderhalf miljoen.

— Van dinsdag af tot gisteren hebben hevige stormen lange de engelsche kust gewoed, en zijn vooral bij *North Shields* en *Sunderland*, verscheiden schepen gestrand of zwaar beschadigd.

— De Hertog van *Bordeaux* is laatstleden vrijdag, met de stoomboot van Hamburg, te Hull gearriveerd, vergezeld door den hertog de *Levis*, den graaf *Locmarin*, den marquis de *Chambaudet* en den kapitein *Villaret*. In weêrwil van het stormachtige weder is de overtocht in veertig uren geschied. Na Leeds en York bezocht te hebben, is de Prins maandag naar Schotland vertrokken, waar hij op *Alwick-Castle*, het landgoed van den hertog van *Northumberland*, vertoeven zou. Hij schijnt nog te lijden aan de gevolgen van het ongeluk, dat hem in het vorige jaar, door een val van zijn paard, getroffen heeft.

— Te Dublin verkeert men voortdurend in ongerustheid, niettegenstaande *O'Connell* tot kalmte en orde blijft vermanen. Het gerucht heeft hier geloopt, maar is ongegrond bevonden, dat hij in hechtenis genomen zou wezen, tot welken maatregel de Regering wel niet spoedig bespiten zal, ofschoon zij daartoe door vele live- raars wordt aangespoord. Anderen willen het verbod van alle volksvergaderingen. De krijgsmagt, in Ierland verzameld, belooft reeds over de dertig duizend man, en wordt nog dagelijks vermeerderd. Eenige regimenten, op welke men geen genaderingen staat meende te kunnen maken, zijn naar elders verleid.

— Zoo als bekend is, hebben de nieuwspapieren eenigen tijd geleden vermeld, dat twee engelsche officieren, kolonel *Stoddard* en kapitein *Conolly*, op last van den Ameer van Bokhara ter doorbragt zouden zijn, ofschoon nog geen steilig bericht deswege ontvangen. De bekende zendeling en geestelijke, dr. *Joseph Wolff*, die verscheiden jaren in het Oosten heeft doorgebracht, is nu alsnit gekomen andermaal naar Bokhara te reizen, om te onderzoeken wat van deze zaak is, en om, vindt hij die officieren nog te leven, hen te bezoeken en herwaarts weder te brengen. Hij heeft een adres aan alle Mazelmannen in Turkije, Arabie, Mesopotamie, Hindostan vooruit gezonden, om hunnen bijstand tot bevrijding van zijn menschlievend doel in te roepen.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gec. 95 drie achtste; 5 pCt. 98%; Spanje 20%.

BRUSSEL, den 17den October.

De Minister heeft den vergelijkenden staat van de raming der inkomsten en de werkelijke opbrengst gedurende de negen verstreken maanden van het tegenwoordig jaar. Volgens de raming van het budget had de opbrengst moeten wezen 49,500,879 fr., en werkelijk is de opbrengst slechts geweest 45,197,840 fr., hetgeen een te kort op de raming geeft van 4,303,039 fr. Onder de artikelen die minder dan de raming hebben opgebracht komen voor: de omroep op het zout met 335,791 fr., op den binnenlandschen brandewijn met 932,756 fr., de successie met 2312,153 fr.; de spoorweg met 916,630 fr.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, den 18den October.

Eergisteren is de gewone zitting der Staten-Generaal door Z. M. den Koning met de gebruikelijke plegtigheden geopend.

De Koning heeft op den troon gezeten, de volgende aanspraak gehouden:

EDELMOGENDE HEEREN!

Het eerste Mijns verlangen, bij de opening der tegenwoordige zitting, aan U Edelmog. te kunnen mededeelen, dat de vriendschappelijke betrekkingen, waarin Nederland zich tot de andere Mogendheden geplaatst bevindt, geene veranderingen hebben ondergaan.

De gemengde Nederlandsche en Belgische commissie hebben hare taak volbracht, zodat men zich thans over de regeling der aanlegeligheden en omroepen beide Staten mag verheugen.

In verband met de verstrekte middelen is de toestand van 's Rijks zeemagt voldoende te achten. Vereenvoudigingen en verbeteringen, allengs ingevoerd, zullen ons Zeewezen, in vergelijking met dat van andere Natien, niet achterlijk doen zijn.

Aan de landmagt zal ik alsnog de uitrigting doen geven, welke bestaanbaar is met de toegestemde middelen.

Desgelijks blijf ik Mijne zorg toewijden aan het zoo veel mogelijk in goeden staat brengen en onderhouden onzer passieve verdigingsmiddelen.

De Overzeesche Bezittingen genieten eene volkomene rust, doch ondervinden den invloed van de lage prijzen harer voortbrengselen.

Het binnenlandsche bestuur blijft regelmatig en met orde werken. De openbare veiligheid, de rust en de vrede van handelen en nijverheid, even als in het vorige jaar, een landere bloei is opgemerkt, zijn echter van den anderen kant de berigten wegens den oogst en den toestand van den landbouw bevredigend.

Den staat van het onderwijs en van de beoefening der wetenschappen en kunsten, mag het gunstig getuigenis worden afgelegd.

Aan de droogmaking van het Haarlemmermeer wordt met kracht gearbeid.

De overwegingen nopens nieuwe wettelijke bepalingen op het armwezen gaan voort met een nauwgezeten, welken aan het gewigt der zaak gegeven wordt.

Reeds is de voorbereiding van onderscheidene andere belangrijke wetsontwerpen aanmerkelijk gevorderd. Onder meerders is dit het geval met die omtrent de uitoefening van het stemrecht in de steden en ten platten lande, en de bevoegdheid om deel te nemen aan de Provinciale en Plaatselijke Besturen; — omtrent de schut-

terijen; — en omtrent de uitoefening der onderscheidene takken van geneeskunde.

Behalve de twee tiels, welke nog aan het tarief van gerechtskosten in burgerlijke zaken ontbreken, zullen in den loop dezer zitting ter overweging bij U Ed. Mog. worden ingediend eenige ontwerpen van wet tot het daarstellen van veranderingen in het Eerste Boek van het Wetboek van Strafrecht, waarvan de vaststelling aan die van de beide andere gedeelten deszelfs dient vooraf te gaan.

Men is overigens onledig met het voorbereiden, zoo wel van eenige noodzakelijke wijzigingen in de Burgerlijke Regtsvordering en in de Strafvordering, als van de wettelijke regeling van andere daarmede in verband staande onderwerpen.

De nog niet vastgestelde hoofdstukken der begrooting van Staatsuitgaven zullen eerlang aan U Ed. Mog. worden voorgelegd.

Eene volkomene regeling van 's Rijks geldmiddelen en het herstel van het verbroken financieel evenwigt, blijft het voorwerp Mijner ernstige zorgen.

Nederland zal aan zijne verbindtenissen gestand doen, en zal de pligten niet miskennen, welke vervulling even heilig als staatkundig is.

De afloop der jongste beraadslagingen doet Mij met vertrouwen rekenen op de medewerking van U Ed. Mog., om de buitengewone lasten, die gevorderd moesten worden, naar doeltreffende beginselen te verdeelen.

Geen buitengewone last kan op Mijne onderdanen gelegd worden, welken ik en evenzeer Mijne beminde Oudste Zoon niet steeds bereid zullen zijn mede te helpen dragen.

Welken min gunstigen invloed de omstandigheden ook op 's Lands welvaart mogen hebben uitgeoefend, wij bezitten nog altijd belangrijke hulpbronnen. Met bedaard overleg omzittende naar de meest geschikte middelen om ze ten nutte van den Staat aan te wenden, mogen Wij, bij orde en spaarzaamheid in het beheer der openbare geldmiddelen, en mits de veerkracht der Regering door de eendracht des Volks worde gesterkt, de toekomst zonder te angstvallige bezorgdheid te gemoet gaan; ja zelfs onder den zegen des Allerhoogsten, meer voerspoedige dagen met vertrouwen verbeiden."

Na het houden van deze Aanspraak, verliet Z. M. de Koning de zaal en keerde op de gewone plegtige wijs naar Hoogstdezelfs paleis terug.

In de vereenigde zitting der beide Kamers, welke eergisteren tot de opening van de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal is gehouden, is voorgedragen een koninklijk besluit, waarbij de heer van Gennep, lid van de Eerste Kamer, tot Voorzitter der Kamer, gedurende de thans geopende zitting, benoemd wordt.

Niettegenstaande het ongunstige weder, bevond zich een groote menigte zoo wel binnen de vergadering, als voor de deuren en langs den weg, dien Z. M. voorbij trok, door het volk onafgebroken blijken van liefde en gehechtheid gegeven.

Gisteren ten half-twaalf ure heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal eene openbare zitting gehouden.

Aangezien de laatste voorzitter, de heer Gevers van Logenest, tot de nieuw ingekozen leden behoort, wordt het voorzitterschap waargenomen door den laatst afgetreden voorzitter, den heer van Dijk dan Iselt.

De notulep der laatste vergadering reeds in de vorige zitting gesumeerd zijnde, gaat de voorzitter dadelijk over tot het benoemen van twee commissiën, tot onderzoek van de geloofsbrieven der nieuw benoemde leden.

Deze commissiën bestaan: Voor de provinciën Noord-Brabant, Gelderland, Utrecht, Vriesland, Overijssel, Groningen en Limburg, uit de heeren: Mutsaers, van Ruppard, Boreel van Hogelanden, Van Rijekevorsel en Hinlopen.

En voor de provinciën Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland, uit de heeren: Schooneveld, Nederburgh, Menso, Scheers van Houten, carspel en Cost Jordens.

Beide commissiën verwijderen zich, om de geloofsbrieven te onderzoeken van de heeren: Romme, de Jong, van Beek en Donk, van Nagell, Nedermeijer, van Rosenthal, van Gollstein, Brouwer, Tromp, Dymaer van Twiss, Tresling, van Panhuys, Cornelie, Verwey-Mejan, Lusaac, Gevers, Anemaet, de Monchy, Faber van Riemsdijk, Corver, Hoofst, den Tex en de Backer.

Na een lang verwijl keeren de commissiën in de vergaderzaal terug. Dezelve brengen verslag uit:

1°. Bij monde van den heer Mutsaers, waarnit blijkt, dat, met uitzondering der heeren Romme, de Jong en Tromp, aller geloofsbrieven in orde zijn bevonden. Dit is evenzeer het geval met beide eerstgenoemde heeren. Het blijkt daarmede, dat zij door de volstreckte meerderheid van de vergadering der Staten gekozen zijn, doch niet op wien zich de andere stemmen vereenigd hebben. Dit punt echter, reeds omtrent de helft der Kamer uitgemerkt zijnde, zoo stelt de commissie de toelating van deze leden voor. Dit is niet het geval met den heer Tromp, aan wiens geloofsbrieven ontbreken: 1°. een extract uit het register der geboorten, en 2°. eene verklaring van inwoning, overeenkomstig paragraaf 1 en 2 van art. 5 van het reglement van orde. De commissie stelt voor, de toelating van genoemden heer te verdagen, ten einde hem in staat te stellen, de ontbrekende stukken voor alsnog te suppediteren.

2°. Bij monde van den heer Schooneveld, die, namens de commissie, de toelating van al de leden, op een na, voorstelt, niettegenstaande uit de stukken van Noord-Holland en Zeeland niet blijkt, op wien zich de andere stemmen hebben vereenigd. Het enige gekozen lid, wiens toelating niet wordt voorgesteld, is de heer Faber van Riemsdijk. Uit het extract der notulen van de Provinciale Staten van Zuid-Holland blijkt: dat er 83 leden in de vergadering tegenwoordig waren; dat bij eene derde stemming zich en op den heer Faber van Riemsdijk en op den heer Thorbecke 37 stemmen hebben vereenigd; terwijl er 9 blanco briefjes in de bus werden gevonden, en dat, aangezien er geene volstreckte meerderheid was, men, overeenkomstig art. 20 van het reglement nopens de magt en het gezag der Staten, den oudsten in jaren als den gekozenen heeft aangemerkt. Er deden zich nu twee quaestien voor: 1°. nopens de blanco biljetten, waarin de commissie, na de herhaalde beslissing der Kamer, geen bezwaar zag. Het tweede punt betrof de beslissing nopens den oudsten van jaren, en de vraag, of dit niet moest worden aangemerkt als in strijd met art. 139 der Grondwet. De minderheid der commissie zag geen bezwaar in de toelating van den heer Faber van Riemsdijk, omdat de Grondwet aan de Provinciale Staten de magt verleent tot de instelling van derzelver reglementen. De meerderheid der commissie was echter van een tegenovergesteld gevoelen, op grond, dat geen reglement ooit mag derogeren aan de Grondwet. In het tegenwoordige geval was er geene volstreckte

meerderheid, en de commissie stelt dus voor, den heer *Faber van Riemsdijk* niet te admitteren.

De president stelt voor, at de leden, tegen welke geen bezwaar is gezeen, toe te laten, en over de heeren *Tromp* en *Faber van Riemsdijk* te beslissen, wanneer de andere leden zitting zullen genomen hebben.

Hierop wordt besloten, en de hietw benoemde leden zitting genomen hebbende, aanvaardt de heer *Gevers* den voorzittersstoel.

Alsna wordt geraadpleegd over de vraag hoepens de toelating der heeren, tegen wier verkiezing bezwaar is gesezen, wordt besloten, die van den heer *Tromp* uit te stellen, en de beraadslagingen oopens de toelating van den heer *Faber van Riemsdijk* op een naderen dag te bepalen. Inmiddels worden de stukken, tot zijne verkiezing betrekking hebbende, overgelegd.

Wordt overgegaan tot de stemming van drie candidaten, waartut Z. M. eene keuze zal doen tot het voorzitterschap gedurende de tegenwoordige zitting. Tot stemopnemers worden benoemd de heeren: *van Rosenthal*, *Anemaet*, den *Tex* en *Brouwer*.

Bij de stemming voor den eersten candidaat vereenigen zich op de heeren: *Bruce* 15, *Luyben* 23, *Hinlopen* 1, *Snouck Hurgronje* 3, en *Gevers* 1 stemmen; zoo dat de heer *M. J. L. A. Luyben* als eerste candidaat op de lijst zal worden gebragt.

Bij de stemming voor den tweeden candidaat bekomen de heeren: *Snouck Hurgronje* 8, *Bruce* 28 en van *Dam van Isselt* 3 stemmen, en de heeren: *Gevers*, *van Goltstein*, *van den Bosch* en *Hinlopen* elk eene stem; zoo dat de heer *M. G. J. Bruce* tot tweeden candidaat wordt geproclameerd.

Bij de stemming voor den derden candidaat erlangen de heeren: *Gevers* 37, *Snouck Hurgronje* 2, *Hinlopen* 1, van *Dam van Isselt* 2 en *Romme* 1 stemmen; zoo dat Jhr. *D. T. Gevers van Endegeest* als derde candidaat op de lijst zal worden geplaatst.

Deze lijst zal aan Z. M. worden aangeboden door eene commissie, bestaande uit de heeren stemopnemers, waarbij zich zullen voegen de heeren: *Romme*, de *Man*, *Snouck Hurgronje* en *van Goltstein*.

Is ontvangen eene missive van Z. Exc. den Minister van Staat, belast met de zaken der Hervormde Kerk enz., kennis gevende, dat de plegtige doop van den Zoon van Z. K. H. den Prins van Oranje zal plaats hebben op morgen, en tot bijwoning van welke plegtigheid de leden der Kamer worden uitgenoodigd. — Aangenomen voor kennisgeving.

Na de commissie van stemopneming voor de gedane moeite bedankt te hebben, gaat de zitting tot nader bijeenroeping niteen.

— Maandag middag heeft bij den Pruisischen gezant te 's Hage een prachtig diner en daarna eene luisterrijke soiree plaats gehad, ter gelegenheid van den 48sten verjaardag van Z. M. den Koning van Pruisen. Z. M. de Koning, in pruisische uniform, alsmede Z. K. H. de Prins van Oranje, hebben deze soiree bijgewoond. Het koraal muziek der jagers heeft gedurende den avond verscheidene malen uitgevoerd.

— Men verneemt dat het Z. M. bevaagd heeft den graaf *d'Oriolla*, pruisische gezantschaps-secretaris, die zich door zijnen moed en menschlievendheid bij de stranding van het doorweegsch vaartuig voor deze kust Vrijdag 11. zoo zeer heeft onderscheiden, te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Bij besluit van den 14den October j., n°. 44, heeft Zijne Majesteit tot commandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw bevorderd den luitenant-generaal *van Hooff*, voorzitter der Nederlandsche commissie voor de grensregeling met België, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw; en tot ridder der orde benoemd den kapitein-ingenieur *de la Porte*, ammannis der voormelde commissie.

— De *Staats-Courant* behest het programma van de plegtige doopsbediening aan den jongen Prins der Nederlanden, welke op heden, Wensdag den 18den, in de Kloosterkerk te 's Hage zal plaats hebben. De goddienstige plegtigheid begint met het zingen uit een der psalmen of gezangen, waarna de leeraar, de hofkapellaan *Dermond*, het gebed doet en vervolgens eene korte redevoering houdt. Inmiddels wordt de jonggeborene naar de kerk geleid en aldaar bij het binnenkomen door eene commissie uit den kerkraad ontvangen. Vervolgens wordt de bediening van den Heiligen Doop verrigt en de goddienstige plegtigheid daarna door een gebed en psalm of gezang geëindigd. Salvo's uit het geschut zullen het afrijden van den jonggeborene vroms van het paleis, en het oogenblik dat Hoogstdezelve de kerk verlaat, aankondigen.

— Den 14den dezer is ter reede van Vlissingen aangekomen Zr. Ms. fregat *de Rijn*, onder bevel van Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, alsmede Zr. Ms. korvet *Boreas*, kapitein-luitenant *W. J. Jolly*, brik *Lynx*, kapitein-luitenant baron *Bengers*, en stoomschip *Bronck*, luitenant der 1ste klasse *Smit van den Broeke*. — Denzelfden dag is te Texel binnengekomen Zr. Ms. korvet *Castor*, kapitein-luitenant *van der Hart*.

— In de *Rotterdamsehe Courant* leest men:

De onzekerheid, aan wien de portefeuille van het ministerie van Financiën definitief zal worden opgedragen, blijft tot op dit oogenblik nog steeds voortduren. Men meent van goederhand te mogen verze-

keren, dat de heer *van Akerlaken*, lid der Tweede Kamer, aan wien die portefeuille moet zijn aangeboden, na beraad, voor de aanvaarding daarvan heeft bedankt. Het gerucht, dat ter hure van Amsterdam schijnt gelopen te hebben, alsof soortgelijke aanbieding ook aan den heer *Backer*, mede lid der Kamer, zou gedaan zijn, meent men grond te hebben te mogen betwijfelen.

— Naar men verneemt zijn door de regeringen der steden Rotterdam en Schiedam belangrijke memorien wegens veranderingen in het beheer van het hoogheemraadschap van Schieland aan het hooger bestuur ingezonden. Bovendien verdient vermelding dat Mr. *R. C. Baron d'Ablain van Giessenburg*, reeds sedert 1836 hoogheemraad van Schieland en sedert 1838 regter-plaatsvervanger bij de arrondissements-regtbank te Rotterdam, zich nu eindelijk in Augustus j., te dier stede met der woon heeft gevestigd. Dit een en ander en de instelling der commissie uit de provinciale staten van Zuid-Holland, benoemd bij Koninklijk besluit van 29 Julij j., geeft aan velen eenige hoop, dat de openbaarheid, welke omtrent den staat van zaken van het hoogheemraadschap van Schieland gegeven is en de poging tot verbetering niet vruchteloos zullen zijn.

— Uit Amsterdam meldt men, onder dagteekening van den 16den October:

» Op heden heeft de hooggeleerde heer *F. S. Alexander* zijne intredingsrede gehouden als hoogleeraar in de geneeskunde aan de genees- en verloskundige school alhier. Gemelde rede heeft geloopt: » Over de verbinding van den verdienstelijken arbeid der vroegere geneeskundigen met de voortgaande pogingen der nieuwere, om de waarheid in de geneeskunde meer en meer nabij te komen. »

— Uit Biervliet schrijft men van den 14den dezer:

» Den 9den had nabij den Kapitalen Dam een treurig ongeluk plaats. *Johannes Franciscus van Hulle*, van de Bachautsche haven, gemeente Philippine, met 2 zijner kinderen uitgevaren zijnde om garnalen te korren, sloeg zijne kleine hoogaars, met eene hevige windvlaag uit het westen, om, en werd hij, met zijn zoontje van 9 jaren, eene prooi der golven. Ook de andere knaap, 14 jaren oud, zoude verloren zijn geweest, daar hij reeds tweemaal het vaartuig, waaraan hij zich had weten vast te klemmen, had moeten loslaten, zoo niet *Jacobus Geensen*, met zijn zoon *Anthony Geensen*, van den Kapitalen Dam, bijgestaan door *Jacobus* en *Nicolaas Rammelaar*, van Philippine, het gebeurde van den zeedijk aansehouwende, zich onmiddellijk in de roeiboot der laatsten geworpen hadden, om het ter hulpe te snellen, zonder het gevaar te achten, waaraan zij zich noodwendig gingen blootstellen. Het mogt hun werkelijk gelukken den verkleumd en schier bewusteloozen in hunne boot over te nemen en behouden aan wal te brengen, waar hij verder ten huize van *J. Geensen* met de meeste zorg verpleegd werd. De omgekomenen was een weduwe met 6 kinderen achter, die, bij behoeftige omstandigheden, eene donkere toekomst te gemoet gaan.

— Laastleden Vrijdag nacht, omstreeks elf en een half ure, is te Rotterdam brand ontstaan in eene fabriek van lakmoes enz., toebehoorende aan de heeren *W. Kuypers en Comp.*, in de Nadorstlaan aan de Kruskade, even buiten die stad. Deze fabriek en eene daarbij gelegen knechtswoning zijn door de vlammen geheel vernield; maar het heeft, door de van alle kanten toegesnelde blusmiddelen, mogen gelukken, den brand bij het pand te bepalen, ofschoon de hevige wind aanvankelijk eene meerdere verspreiding dachten deed.

— Men schrijft uit 's Hertogenbosch, van den 15den. » Heden onthield alhier een buitengewoon voorval plaats. Omstreeks 7 ure namen uit het entrepôt van Luiksche steenkolen, toebehoorende aan den heer *C. Minne*, eene zware vlam opstijgen, welke deed vermoeden dat er brand was. Bij onderzoek bleek het weldra, dat het vuur uit een grooten gruissteenhoop onder eene der houten loodsen scheen te zijn ontstaan, die reeds gedeeltelijk van boven in vlam stond en waaronder meer dan tien duizend mudden kolen hevaard lagen. Spoedig aangebragte hulp der naast gelegen buren en andere inwoners, deed eene ramp verhoeden, die, wanneer dezelve in den nacht ware voorgevallen, groote onheilen voor de gebouwen, die naast en om hetzelfde gelegen zijn, had kunnen ten gevolge hebben. Men is den geheelen dag werkzaam geweest met de steenkolenbergen zoo binnen als buiten, om te werken; de schade is echter door de spoedige ontdekking van vlam, belang. Men heeft gedeeltelijk verbrande stukken steenkool gevonden. De oorzaak wordt aan het smelten der kolen toegeschreven, waarvan meer voorbeelden in andere plaatsen waargenomen zijn. Het entrepôt was voor brandschade verzekerd. »

— Uit Utrecht schrijft men van den 17 October.

» Gisteren voormiddag wilde de pastoor van Soest zich van Achter het Vleeschhuis, met eigen rijtuig, naar Bodegraven begeven, toen hij bemerkte, dat de voerman een verkeerd hoofdstel had aangedaan. Terwijl de stalknecht hetzelfde wilde verwisselen, ging het paard zonder hoofdstel door. De pastoor wilde het paard grijpen, doch geraakte daardoor tusschen twee rijtuigen bekneld en bezeerde zich aan den voet. Het paard snelde tot aan de Slagsteeg voort, trok het rijtuig aan stuk, en liep met het lamoen tegen twee aldaar staande vrouwen,

welke hij ter aarde wierp, waartoe de eene, zijnde de wed. A. Swarts, oud 73 jaren, het registerboek verbrijzeld en aan het hoofd gewond werd, aan welke beledigingen zij des namiddags vóór in het ziekenhuis is overleden. Der andere vrouw, gehuwd M. van der Velde, geb. Rietveld, oud 41 jaren, is de heup ontwricht en heeft een trap van het paard op de borst bekommen. Zij is ook naar het ziekenhuis vervoerd, en men heeft hoop op haar herstel.

— Uit Nijmegen schrijft men van den 14 October.

Eergisteren morgen werd op een kar naar het huis van arrest alhier overgebracht zekere J. Bons, arbeider, wonende te Groesbeek, die des nachts te voren, door eenige ambtenaren van 's Rijks belastingen was aangehouden, in gezelschap eener beide gewapende sluis-handelaars, uit een 20tal personen bestaande en waarvan de overige zich door de vlugt hadden gered, de bewijzen hunner fraude met zich voerende. — Genoemde Bons was door een pistoolshot aan lijf en beenen gewond, en liet mocht de beambten, eerst na grooten wederstand en na met de smokkelaars handgemeen te zijn geweest, gelukkig, een hantier magtig te worden, bij wien aanwezig bevonden werd eene groote partij zijden stoffen, ter gezamenlijke waarde van circa veertien honderd gulden.

Voor eenigen tijd is het Engelsche schip *the Reliance* op de kust van de Manche verongelukt. Dit vaartuig had eene groote lading thee uit China aan boord, waarvan de donaniers 4 à 5000 kisten opvischten, welke echter alle grootendeels bedorven waren. De thee werd publiek verkocht en kon niet meer dan 25 cents het half kilogramme opbrengen. Eenige speculanten te Parijs kochten omtrent 100,000 kilogrammes, en een hunner kwam op de gedachte, om deze half bedorven zwarte thee, die men niet wel kon verkoopen, in groene thee te veranderen, waarvoor een middelje was uitgevonden. Men vroeg niet waaruit dit middelje bestond, maar wel of het geld kon opbrengen. De thee, welke hem 25 cents het half kilo kostte, verkocht hij nu voor 2 fr. 75 cent, of 3 fr., dus eene belangrijke winst. Deze speculatie was in zoo verre gelukt, toen een toeval alles kwam storen. Twee werklieden kwamen in het hospitaal, klagende over verschrikkelijke buikpijnen. De geneesheer ondervroeg hen, en vernam dat zij door het behandelen van thee bij den heer N... dezelve bekomen hadden. Men begaf zich naar de nieuwe theefabriek en vond een man bezig, om zwarte thee in groene te veranderen door middel van *jane de chrome* en *mine de plom*, dat door vergift. De autoriteit bleef niet slapende, maar nam al de thee in het magazijn van den koopman N... in beslag, en zal den vergiftiger in regten vervolgen. Het dagblad *Le National* van 7 Oct., hetwelk deze daadzaak mededeelt, zegt, dat er nog twee andere handelhuizen in Parijs zijn, die geene andere dan deze vergiftigde thee verkoopen en door de provincien verzenden; en vraagt of zoodanige vergiftiging, even als het suiker-goed van Parijs, niet moest onderzocht en gestraft worden. Eene waarschuwing voor menschen, die aan alles uit de groote stad de voorkeur geven.

De bank van Frankrijk heeft de medaille van vrede en de overvloed, diezelve zullen uit een bijzonder papier van witte zijde, met een zeer fijn en op het gevoel dof of ruwachtig is, en het versierd met zijn teekeningen van onderscheiden schakeringen; de gravensteelt heeft dezelve met zinnebeeldige teekeningen als overladen; het linkerzijde is eene groep, voorstellende den handel en de nijverheid, ter rechter eene andere, verbeeldende den vrede en den overvloed, bovenaan is een medaillon, ondersteund door twee gevleugelde genussen; in hetzelfde is een jong kind afgebeeld, steunende op eenen leeuw, het zinnebeeld van het vertrouwen; onder hetzelfde zijn de beelden der wet en der gerechtigheid, leunende op het altaar van de goede trouw, kensbaar aan twee ineengevoegde handen, omringd met kruiden.

Men leest in een Fransch dagblad den navolgenden zonderlingen karaktertrek: Een Engelschman vervoecht zich aan het bureau van de stoomboot-maatschappij te Lyon, en verlangt met zijne vrouw en twee bedienden naar Marseille gebragt te worden, zeggende: *Moi, pas voyager avec le peuple, moi vouloir être seul avec Mylady, et nous demander un bateau tout seul.* (Ik wil niet met het gemeentelieden, ik wil met Mylady alleen zijn, ik vraag u een schip gehuurd.) Men meende hem van zijnen eisch te doen afzien, door voor dien overstogt 1500 francs (ruim 700 gulden) te vragen; *yes, yes*, ja, ja, zegt hij, en betaalt dadelijk die som in bankpapier, en men bragt de stoomboot *Sylphide* in gereedheid; de bewoners van de oever van de Rhone waren zeer verwonderd eene stoomboot te zien, welke alle aanlegplaatsen voorbijvoer, en waarop zij niemand op het dek zagen dan den kapitein en den schipper, en een persoon, welke op het dek als een staak geplaatst scheen, de hem omringende voorwerpen door zijn kijkglas beziende. Men weet niet, of hij eenen aanval van spleen (heimwee) had, dan wel of de schoone oogen van Mylady oorzaak waren, dat hij geens reisgenooten dulden wilde.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (17 October) was de koers der fondsen: Ned. 2½ pCt. 54 een zest., 1/2 pCt. 54 een zest., dito 5 pCt. 100 drie zest., 1/4; Syndic. 4½ pCt. 55 een zest., 1/2; Haudeus. 182½; O. Indie 5 pCt. 99½, zeven zest., nagen zest.; Rijn-Spoorw. 94, 1/2; Aard. Holl. Spoorw. 59; Ardoina. 18½; dito Ceppon. 20½; dito 3 pCt. 29½, drie achste; Portug. 18 Lond. 44½, elf zest.; Rusland 4 pCt. 90½.

Avec la Permission des Autorités.

THÉÂTRE FRANÇAIS DES PROVINCES,

SOUS LA DIRECTION DE

MRS. ALEXANDRE,

Régisseur-Général et Artiste au Théâtre Français d'Amsterdam.

W. HEMPEL.

SAMEDI, 21 OCTOBRE 1843,

LA 1re REPRÉSENTATION DU

CHEVALIER DU GUET,

Comédie en 2 Actes.

SUIVIE DE:

LA MARRAINE,

Vaudeville en un Acte, de Scribe.

On commencera à 7 heures.

Prix des Places: f 0,99. Messieurs les Officiers au dessous du rang de Capitaine 75 Cents. Mess. les Sous-Officiers 50 Cents.

Le Bureau pour la location des places sera ouvert de 10 heures du matin jusqu'à 1 heure de relevée.

ALGEMEENE POSTWAGEN-ONDERNEMING

VAN GEND & LOOS.

Te beginnen met 15 October 1843, zal de Diligence door onder-neming, tusschen ANTWERPEN en AMSTERDAM over Rotterdam en 's Hage, hare winter-uren hervamen en vervolgens voortduren naar Amsterdam.

Van BREDA, ten 5 ure des ochtends.

DORDRECHT, ten 11½ ure des ochtends.

ROTTERDAM, ten 12½ ure des ochtends.

DELT, ten 1½ ure des ochtends.

HAARLEM, ten 6½ ure des ochtends.

Om des Avonds ten 8 ure te Amsterdam aan te komen.

In de richting van AMSTERDAM naar ANTWERPEN, komt geen verandering in de uren van vertrek.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene HEERENHUIZINGE, voorzien van verscheidene BENEDEN- en BOVENKAMERS en verdere GEMAKKEN, op een zeer goeden stand, gelegen op het beste gedeelte van den Haagdijk. Informatie bij de Uitgevers dezer.

** Door den Boekverkooper J. OOMKENS, J. Zoon, te Groningen, is uit gegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. J. VAN WIJK, ROELANDS, VERZAMELING KARTEN VAN TEN, bevattende behalve de Wereldkaart, de Vrijheid van het Koninkrijk der Nederlanden, de Overzeesche Bezittingen, Palestina, en eene Platte Wereldkaart, waarin de Ontdekkingen en den weg der reis van de Nederlanders in de Zeeën zijn aangegeven. In extra groot. Bonnet gebonden in een half Engelsch Linnenband met Vergulden, f 19,00.

NB. Alle Kaarten zijn afzonderlijk verkrijgbaar.

De prijs van de Wereldkaart is f 1,00 en van de overige van Kaarten f 0,80. De Kaart van Nederlanden is op Linnen gebonden met Stukken of in Koken, f 1,50.

II. J. VAN WIJK, ROELANDS, ZAK-ATLAS van het KONINGRIJK der NEDERLANDSCH-ONTDEKKINGEN, in 13 Kaarten, f 0,30.

III. J. JAEGER, ZAK-ATLAS van het KONINGRIJK der NEDERLANDEN en het GROOT-HERTOGDOM LUXEMBURG, in 13 Kaarten, in Engelsch Linnenband, Verguld op Snede, f 1,25.

IV. J. JAEGER, ZAK-ATLAS van EUROPA, in 13 Kaarten, in Engelsch Linnenband, Verguld op Snede, f 1,25.